

© Sethe Emmelot

EXPERTENPANEL PLEIT VOOR OPRICHTING DNA-DATABANK

Geadopteerd of weggegeven? Databank matcht ouder en kind

Al wie vragen over zijn afstamming heeft, moet daarvoor terecht kunnen in een nog op te richten DNA-databank. Niet alleen vrouwen die al dan niet onder druk een kind hebben afgestaan, ook donorkinderen en donoren.

VAN ONZE REDACTRICE
VEERLE BEEL

BRUSSEL | Het expertenpaneel dat zich op vraag van Vlaams minister van Welzijn Jo Vandeurzen (CD&V) boog over het leed van gedwongen adopties, heeft zopas zijn eindrapport overgemaakt aan de minister. Een van de opvallendste aanbevelingen is om een DNA-databank op te richten naar Nederlands voorbeeld. Daar zouden afstandsmoeders op zoek naar hun kind en adoptiekinderen op zoek naar hun ouders op vrijwillige basis DNA kunnen afstaan, waarna de databank op zoek gaat naar een 'match'. Als het lukt, worden beide partijen gepolst naar hun verwachtingen. Willen ze enkel informatie krijgen of doorgeven? Of willen ze ook contact met elkaar? 'Het is niet zeker dat beide partijen hetzelfde willen. De een kan wanhopig op zoek zijn, terwijl de ander niet geïnteresseerd is. Daarom moet dit proces goed begeleid worden', zegt Kris Stas van het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk in naam van het expertenpaneel. Zij benadrukt dat het leed van al wie onder dwang een kind heeft

'Vlaams Parlement moet zich verontschuldigen'

Het leed van vrouwen die hun kind onder dwang hebben afgestaan, moet publiekelijk erkend worden. Het expertenpaneel inzake gedwongen adopties, aangesteld na drie hoorzittingen in het Vlaams Parlement, vindt dat een collectieve erkenning van het veroorzaakte leed noodzakelijk is. Dat kan door middel van een tentoonstelling die de historische situatie visueel vorm geeft, vergelijkbaar met die over historisch kindermisbruik. Het Vlaams Parlement wordt ook uitgenodigd om zich te verontschuldigen, omdat het zo laat gereageerd heeft op de meldingen van gedwongen adopties in het verleden. 'Getuigenissen van afstandsmoeders hebben in het verleden herhaaldelijk de media gehaald. En pas tijdens deze regeerperiode is erop gereageerd', zegt Kris Stas van het expertenpaneel. Op andere excuses, bijvoorbeeld van de Kerk,

stuurt het panel niet aan. Waarom? 'Er hebben zich in het verleden veel diensten en individuen aan gedwongen adopties bezondigd, zoals OCMW's, ziekenhuizen, artsen, rechters. Ze deden dat met de beste bedoelingen. Er zouden zich bijgevolg heel veel mensen moeten excuseren', zegt het panel. Ook de métiskinderen uit de kolonies worden niet vergeten. Het panel klasseert ook hun situatie onder de categorie gedwongen adopties. Alle adopties in Vlaanderen moeten gecentraliseerd worden, ook die van 'gekende' kinderen, zoals stiefkinderen en kinderen van draagmoeders. Wie nog oude dossiers of informatie heeft, wordt verzocht die over te maken aan Kind en Gezin. Drie voormalige tehuizen voor jonge moeders hebben al toegezegd hun archief te zullen overmaken. Discreet bevallen moet mogelijk worden. (vbr)

afgegaan publiekelijk erkend moet worden, maar ook dat we er niet van uit mogen gaan dat iedere afstandsmoeder uit het verleden haar kind onder dwang heeft afgestaan.

Nederlandse matches

Minister Jo Vandeurzen verwijst naar het Nederlandse

'Zelfs als het geen match oplevert, is het fijn om te weten dat je kán worden gevonden'

STEPH RAEYMAEKERS
Vzw Donorkinderen

voorbeeld. De DNA-databank Fiom werd er opgericht ten behoeve van donorkinderen. Ook bij ons zouden donorkinderen en donoren een beroep kunnen doen op de nog op te richten databank. 'Het probleem van afstamming gaat veel ruimer dan de gedwongen adopties', zegt de minister. 'Er zijn

veel meer kinderen die vragen hebben over hun afstamming en gezien sommige maatschappelijke trends zal dat nog toenemen.'

Wie heel blij mee is met dit plan, is Steph Raeymaekers, voorzitter van de vzw Donorkinderen. 'In Nederland hebben zich inmiddels 460 donorkinderen gemeld en 219 spermadonoren. Sinds de oprichting vijf jaar geleden heeft Fiom ruim 85 matches opgeleverd. In sommige gevallen hebben donorkinderen hun biologische vader kunnen ontmoeten. In andere gevallen hun halfbroers en -zussen. Zelfs als het geen match oplevert, is het fijn om te weten dat je kán gevonden worden.'

Raeymaekers wil zelfs nog een stap verder gaan: 'Het zou fijn als de Nederlandse en de Vlaamse databank op termijn met elkaar verbonden worden, want er hebben veel wensouders de grens overgestoken om donormateriaal en ivf-behandelingen te kunnen verkrijgen.' Het voorstel wordt nu samen met de achttien andere (zie inzet) overgemaakt aan het Vlaams Parlement, dat hier verder mee aan de slag moet.